

Lumina

Foale săptămânală pentru popor.

On. Red. «Asociațiunea»

Loco (str. Șaguna 6)

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an Lei 40.—
Pe o jumătate de an „ 20.—
Pe un pătrar de an „ 10.—

— Un număr 1 Leu. —

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Redactor responsabil: Preotul Iosif Trifa.

ANUNȚURI

se primesc la administrația din strada Mitropoliei 45.

PREȚUL ANUNȚELOR:

Un sir petit 3 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

PACOSTEA POLITICEI.

Într-o zi un cetățean a întrebat pe înțeleptul Socrate: cari bărbați sunt mai potriviți în slujbă de stat și la politică? Iar înțeleptul s'a gândit, și a zis: Uitați-vă totdeauna cum își chivernisește ale sale și cum își conduce familia fiecare. Cel slab și nărăvaș în casa sa, va fi un netrebnic la cârma trebilor obștești, și țara nu o va ferici.

În deosebi la sate se poate ști păsul fiecărui om și vrednicia lui. Dar și la țară, e ca și la sat.

Știi care țară e mai fericită?

Unde cetățenii își văd de lucrul lor, iar trebile politice le isprăvesc ceice au învățat lefteria aceasta.

La noi însă durere, nu e fericire.

Cine e plugar trebuie să știe ce e de făcut în toată ziua, iarna și vara.

Ca să faci o casă, îți trebuie plan, măestri și material.

Ca să ajungi să poți face o pereche de ghete, începi întâiu învățând a cârpi.

La toată lefteria trebuie învățatură și pricepere.

Oare numai politica să iasă din rânduiala indeletnicirilor omenești? Politica și conducerea e dibăcie mare pe pământ, dar la noi toți nechemății se cred cu stea în frunte când pășesc în politică.

La toate trebuie școală, nu mai la politică se pricepe tot omul în țara noastră. De aceea, la tot colțul de stradă auzi: Cutare ministru să facă asta și asta.. și legea să fie așa și așa.

Țăranul dăscălește pe negustor, negustorul pe proprietar, acesta pe lucrător,

acesta iarăș pe ministru.. dar nici unul nu-și pune întrebarea: Sunt eu ce trebuie să fiu, și cine m'a pus pe mine să dăscălesc pe toată lumea?

Țara cea mai fericită e aceea în care se face mai puțină politică; aceasta de cei chemați, iar nu de toți leneșii, boclucașii și rău nărăviții.

Imi spunea zilele trecute unul:

«Știi că cutare are patru feciori: Toți sunt la partide deosebite. Unul e totdeauna cu ceice stau după masă... și trăesc bine toți.

Și cutare a fost până acum cu toate partidele dela putere!»

Ei, oameni buni, așa încep să se facă de răs și sătenii ca mulți, mulți domni cari lesne dau cinstea pe rușine.

Țara și neamul nu dă înainte prin politicianii, cari n'au altă ocupație decât să se gudure ca cănele înaintea «șefului», să latre și să muște pe trecători.

Politica la noi a ajuns să însemne: huzurare pe nemuncite și ajungerea la un os de ros fără osteneală. Cel tare în politică se zice că e acela, care-și face mendrele fără teamă și călcând orice lege. De aceea e bine să nu se arunce tot omul în politică.

Țara o slujim ceice muncim în tăcere, nu bârfim, păstrăm credința Regelui și iubim pe Dumnezeu.

N'avem să ne temem de nimic, numai de păcatele noastre de nu vom ști să le înfrânăm!

Pleavă și grăunțe.

Ne ducem spre toamnă, spre odihna celor dela sate. Dar când odihnim trupul, să muncească mintea. Și pentru asta venim cu gazeta noastră să o abonați.

O gazetă bună nu e «gura satului». Sunt pe sate și la orașe javre, cari toată ziua și toată vremea umblă din ușă în ușă pe stradă, la cărciumă purtând vorbele, minciunile, batjocurile, își vâră nasul în tot locul să știe și ce este și ce nu este, și ce a fost și ce va fi, de multeori nemâncat, oprește în loc pe mic pe mare, îl iscodește, îi pune ceva în urechi căci altfel nu se simte bine. Omul, care prețuește vremea și nu vrea să păgubească nu stă de vorbă cu astfel de om sau femeie slabă.

Astfel de om spune pleve și fleacuri, pe care a-le asculta e o pagubă și o nenorocire.

Și așa sunt și cu gazetele; unele cari n'au altceva de făcut decât să strângă câte bazaconii sunt în lună și în soare și să le verse în capul celor ce nu știu osebi pleava de grăunțe. Câte scornituri, câte tărășenii, câte blăstămății sunt pe rotogolul pământului le aduce înaintea cetitorilor. Ca o moară fără grăunțe vâjăe.

Gazetele sunt de două feluri. Strâng veștile din țară bune și rele și le răspândesc, ca să știe omul pe ce lume trăește. Alte gazete, și cele bune dau veștile mai cu cumpănire și pun degetul pe năcazurile lumii arătând cum să le îndreptăm, căci ce-mi folosesc știrile din toată lumea, dacă nu știu în ce parte să apuc să scap din prăpastia vieții.

FOIȘOARA.

Trece și asta!...

— Povestire orientală. —

Cea mai mare prăvălie din Bagdad era a lui Selim. Mărfurile lui, multe și de tot felul, adunate din tot ținutul, ajungeau până în cele mai îndepărtate colțuri ale apusului. Ba, mulți negustori din orașele mari ale Franței și ale Germaniei veneau singuri la Bagdad, și-și încărcau lăzile cu cele mai luxoase obiecte orientale. Treizeci de băeți, adunați din tot Bagdadul avea Selim în serviciul lui, cari munceau din zorii zilei și până după sfințitul soarelui, când auzeau glasul hogii. Unul dintre dâșii, Ali, era gazda bătailor, — și pe dâșul, Selim, stăpânul, își vâră toată mânia, și mai în toate zilele, — și cu drept și fără drept.

Într-o zi, doi negustori din Berlin veniră în Bagdad și cercetară prăvălia lui

Selim, cu care aveau legături comerciale mai de multă vreme. Intrară în vorbă, alerșeră mărfurile, le împachetară și după ce le-au plătit, se gătiră de plecare. Dar tocmai atunci Selim observă că era rău bătută în cue lada dată în seama lui Ali. — «Nenorocitul! — strigă Selim, — nu ești bun de nimic». Și-l luă la bătae, până când i-a învinețit obrații și urechile. Cumpărătorii din Berlin nu îndrăsniră să spună nici o vorbă lui Selim; dar apropiindu-se de Ali îl mângâiară cu vorbe bune și-i spusă: — «Ali, cautăți alt stăpân; acesta e prea sălbatic»; — «Nu-i nimic, — răspunse Ali resemnat — trece și asta!»

După doi ani, aceiași negustori se opriră din nou la prăvălia lui Selim. Alte mărfuri umplură alte lăzi, ca să apuce pe vechiul drum și să umple prăvăliile celor doi tovarăși din Berlin. Ali ședea într'un colț, cu mâna ruptă și cu ochii umflați.

— «Bine Ali, — spusă un berlinez, — înțeleg o bătae mai ușoară, dar cu ochii umflați!... dar cu mâna ruptă! Ce naiba, nu mai găsești alt stăpân? Ali plecă ochii în jos și răspunse încet:

— «Nu-i nimic; — trece și asta»...
Tovarășii din Berlin se priviră cercetători în ochi, apoi unul dintre dâșii zise către celălalt: — «Să l'iasăm în pace! Ali nu e în toate mințile!»

După alți doi ani, negustorii din Berlin veniră din nou la Selim, după alte mărfuri. Când intrară în prăvălie rămaseră surprinși văzând la tețgea pe Ali. — «Ce-i cu tine, Ali? — întrebă un negustor. «Ce să fie? — răspunse Ali, — am ajuns tețghetar!» Berlinezii îi strânseră mâna cu căldură, îl felicitară: — «Bravo, Ali! ai răbdat tu destul, ai suferit ca un câine la un stăpân rău, dar slavă Domnului! — ai ajuns bine, De acuma înainte n'ai să mai mănânci bătae!»

— «Nu-i nimic, — răspunse Ali cu tonul cel mai flegmatic din lume, — trece și asta!» Negustorii se priviră zâmbind, apoi unul dintre dâșii zise către celălalt: «Lui Ali îi lipsește o doagă».

Și mai trecură doi ani după întâmplarea asta, și negustorii din Berlin veniră

De felul acesta vrea să fie «Gazeta» noastră, care știm ce e folositor, ce e bun și ce e de lipsă a fi cunoscut pentru obștea, care după ce o citește să nu rămâie cu sufletul înveninat, nici cu urechile vijăite de sgomotul lumii, nici cu mâinile înlemnite.

Calea cea mai bună de urmat se desface din sfaturile noastre, punem pe fiecare să judece lucrurile și dacă găsește că e bine să pornească la lucru, să miște din mâni și din picioare. N'avem altă putere de silire decât de bună sfătuire, nici nu îndrumăm pe nime să ia razna peste câmp, ci să-și păstreze sângele rece și în rânduială bună să-și vadă fiecare de treaba sa.

Suntem la un început de drum. Toți au ceva de spus, cum să plecăm de aici încolo. Dar până a-și spune toți cuvântul, trece soarele de amiază și noi ne găsim ca și în faptul zilei. Și e zodia vorbelor umflata cu ispravă puțină. Și e o mâncărime de limbă și prăsilă de vorbă, la care se îmbulzesc cei limbuți. Cei obraznici nu mai isprăvesc. Spicele goale stau trufașe cele pline stau plecate și modeste. Cine vă împuiază capul cu toate bazaconiile face o stricăciune.

Sunt stări nefirești, pe cari le trăim azi. Un pachet de tutun pentru câteva zile costă cât o carte bună, care te sfătuiește pentru toată viața. Un litru de vin e cât prețul unei gazete, care-ți vine în casă un an de zile și te sfătuiește la bine. Cine jertfește pofta fumăturii de câteva zile sau petrecerea unui litru de vin pentru un lucru așa de folositor ca o carte sau o gazetă la an?

De aceia punem pedeci în calea noastră, și necazurile cari ne bântue nu le mai putem alunga dela noi.

Și e vremea sămănatului de grăunțe iar nu să ne orbească pleava netrebnică!

Incoronarea.

Incoronarea Majestăților regale va fi la 15 Octombrie în Alba Iulia.

Acolo vor primi coroana Regală, se va ceti proclamația către popor; Suveranii vor primi defilarea trupelor și a delegațiilor din țară.

Tot la Alba-Iulia se va oficia în catedrala istorică un serviciu divin, oficiat de mitropoliții țării: se va da un banchet și un ospăț popular.

La Alba-Iulia serbările vor ține o singură zi.

Serbările vor continua două zile în Capitală.

iarăși să calce pragul prăvăliei lui Selim. Acesta ședea afară pe un scaun și bea cafea. — «Bună ziua, dle Selim!»

— «Bună să vă fie inima și bine ați venit sănătoși!» — «Mai ai marfă?»

— «Este! Intrați în prăvălie și vă înțelegeți cu Ali; el este ginerele meu, — și l'am luat tovarăș cu mine, și la câștig și la pagubă». Tovarăși intrară înăuntru, strânsă cu putere mâna lui Ali, și-i spuseră:

— «De abia szi vedem, domnule Ali, că răbdarea dumitale n'a fost de prisos!» — «Nu-i nimic! răspunse ginerele lui Selim, — trece și asta!»

Și mai trecură încă doi ani, și negustorii din Berlin se opriră din nou la prăvălia lui Selim. Intrară înăuntru și întrebară: — «Dar unde-i domnul Selim?» — Tejghetarul răspunse: — «Dumnezeu să-l ierte! fostul nostru stăpân a murit de un an!»... — «Și cui a rămas prăvălia asta?» — «Noului nostru stăpân Ali, ginerele lui Selim». Intrară în casa lui Ali, care tocmai ședea la masă cu nevasta lui.

— «Regretăm pierderea prietenului nostru Selim, dar în același timp ne bucurăm

Bunul simț al cetățenilor.

Domnul N. Iorga a dojenit cu aspre cuvinte pe politicianii și gazetele din țară cari aduc numele Majestății Sale în discuțiile politice.

Legea țării oprește. Regele nu poate greși — știu toți cari își iubesc Regii. Miniștrii și bărbații de stat stau înaintea Tronului și opresc orice lovituri și atacuri. Politicianii potârnicși și de nimic se ascund după Tron să nu-i ajungă pedeapsa și critica dreaptă.

Tot domnul Iorga răspunde celor ce vreau să scadă ajutorul fraților din vechiul Regat cari au spus că armata era la Reghin când s'a ținut adunarea dela Alba-Iulia.

— Nu, armata sămănase pământul cu morți (700,000).

Rău e când lipsește bunul simț între oameni!

Știri din țară.

Comisia germană la București pentru plata despăgubirilor de războiu. Se știe că Germania hotărâse, încă dela închiderea conferinței dela Genova, să trimită în România o comisiune care să trateze cu noi chestiunile de despăgubiri între România și Germania de pe urma războiului.

Comisiunea și-a tot amânat sosirea. Acum însă Germania s'a întors la hotărârea luată la Genua.

Comisiunea germană compusă din financiar și economiști a anunțat că va sosi în Capitală pentru ziua de 15 Septembrie a. c.

Din partea României se va numi tot o comisiune la fel formată din financiar, economiști și juriști, care va trata cu comisiunea germană.

Chestiunile ce se vor discuta.

Se vor discuta și aranja chestiunea despăgubirilor în natură pe care ni le dărează Germania, sau mai bine zis a restituirii tuturor celor ce ea ne-a luat în timpul ocupațiunii.

Cu ocazia aceasta se va discuta și problema despăgubirilor pe care Germania a fost obligată să ni le plătească conform tratatului de pace dela St. Germain.

De asemenea se vor pune în discuție toate chestiunile bănești dintre noi și Germania cum e tipărirea bancnotelor etc.

Din ceace Germania ne va da, în urma acestei înțelegeri ce se va încheia la București, se va da celor cari au dreptul la despăgubiri, adică celor cari au sentințe și sunt pe tabloul de despăgubiri dela ministerul de finanțe.

că suferințele dumitale din tinerețe n'au fost de prisos!» — «Nu-i nimic, — răspunse Ali cu acelaș ton neschimbat în vorbă — trece și asta!»

Și altă pereche de ani trecură, — și cei doi tovarăși buni din Berlin apucară iarăși drumul Bagdadului. Din nou se opriră la fosta prăvălie a lui Selim, dar aproape nu mai cunoscură pe nimeni. Tejghetarul Abdul fusese schimbat. Alți oameni de serviciu, și alți băeți în marea prăvălie.

— «Dar unde-i dl Ali?» — «În groapă!» răspunse noul tejghetar. Și berlinzii rămaseră uimiți că Ali, om tânăr și voinic, astăzi nu mai este. Cumpărură iarăși marfă, și într-o după amiază s'au dus la cimiter, la mormântul lui Ali, să-i dea cea din urmă salutare.

Păzitorul cimiterului le-au arătat mormântul fostului lor prieten. Pe piatra lungă cât trupul omului, pusă deasupra, era scris: «Trece și asta!»

Un negustor spuse: «Toate au trecut, dar asta nu mai trece. Ali a fost un om

Ce se întâmplă în lumea mare?

Mica Antantă și Balcanii. Mica Antantă va ajunge mare. Părerea bărbaților de stat e că ea trebuie să se întindă dela Marea Baltică la Marea Egee.

Ministrul Jugoslaviei la Atena, dl Balukcici, publică în «Elepheros Typos» un articol însemnat.

El zice că dela formarea Micei Antante prin Take Ionescu s'a prevăzut că ea nu va putea fi destul de tare fără de Polonia la nord și de Grecia la sud.

Take Ionescu voia ca Mica Antantă să domine dela marea Baltică până la marea Egee.

Take Ionescu privea această extindere ca cea mai importantă pentru a întări Antanta pe bazele ei de azi.

Ministrul român recunoștea totuși că vor fi mari greutățile în calea realizării acestui plan.

Printre acestea sunt răceala dintre Cehoslovacia și Polonia și starea relațiilor noastre cu Grecia, datorită întoarcerii regelui Constantin.

Mica Antantă, nu slujește de fel planurile puterilor interesate în Europa centrală. Nu este un secret pentru nimeni că Franța s'a silit la început să dea Miceii Antante forma unei tovarășii dunărene, care să fie aliata ei naturală în caz de un nou războiu cu Germania, Ungaria și Austria.

Anglia plătește. Se știe că Statele Aliatilor au împrumutat bani dela Englezii. Apoi a venit vremea că Englezii erau în lipsă. Aliții au cerut împrumuturi din America. Americanii au hotărât că dau împrumuturi numai Englezilor și astfel Englezii au ridicat bani și pentru aliați. Cum America își pretinde banii, Anglia urmează să achite, ceace nu va întârzia să facă.

Rostul Micei Înțelegeri.

Primită cu o dușmănie vădită de către Statele foste vrășmașe și nu fără oarecare neîncredere de unele state aliante, gruparea Impătritei Înțelegeri a reușit, după o acțiune comună la Conferința dela Genua, să cucerească stima și încrederea tuturor acestor State. Marea Înțelegere găsește în cea „mică”, ajutorul statornic neobosit în toată politica pentru pacea Europei. Iar țările foste vrășmașe s'au convins, că dacă statele Impătritei Înțelegeri sunt hotărâte să asigure respectul drepturilor și intereselor lor, sunt tot atât de dispuse să contribuie prin toate mijloacele la împăcarea spiritelor, la reconstruirea economică a tuturor Statelor vecine, a nu cruța nici o sfortare pentru a grăbi reîntoarcerea vieții normale.

cuminte, dar i a lipsit o doagă. Dumnezeu să-l ierte!»

Și ați ani trecură, și negustorii din Berlin, deși erau bătrâni, porniră iarăși la drum. Prăvălia din Bagdad au găsit o mai plină ca niciodată. Au încărcat mărfurile, le-au plătit, și le-au trimis cu om de încredere la Berlin. Ei s'au mai plimbat prin Bagdad, poate pentru cea din urmă oară, admirând curiozitățile și frumusețele târgului. Spre seară s'au îndreptat spre cimiter, să mai vadă încă odată mormântul lui Ali. Dar apele Tigrului, pe malul cărui era așezat cimiterul, au ros pământul nisipos, au luat pietrele și oasele oamenilor, și le au dus la vale, să nu le mai găsească nimeni. — Pe unde fusese mormântul lui Ali, curgea apa limpede și adâncă.

— «Sărmanul Ali a avut dreptate, — spuse unul dintre negustori, — de multiori nu ești sigur că vei rămânea de veci nici în mormântul în care te-au îngropat cu evlavie urmașii».

PENTRU SUFLET.

Biserica e școala mare
în care se învață cunoașterea lui Dumnezeu.

Locurile pe care Biserica lui Dumnezeu le a ales pentru învățământul comun al creștinilor, sunt în primul rând și în deosebi bisericile Domnului. Ce sunt bisericile noastre din punctul de vedere al creșterii noastre? Nimic altceva decât niște școli populare publice. Ele sunt, după cuvintele sfântului Atanasie celui Mare, un fel de gimnazii universale, în cari se învață cunoașterea lui Dumnezeu și a vieții sufletești. Pentru ce universale? Pentru că în ele pot și sunt datoare se între persoane de toate condițiile, de tot sexul, de toată vârsta, de tot caracterul și de orice cultură, chiar de orice religie, până și păgânii, dacă doresc, pot fi admiși din partea Bisericii în calitate de învățacei și pot fi lăsați în Biserică până la un moment hotărât. Școlile civile nu sunt deschise pentru toată lumea; biserica Domnului e deschisă pentru tot insul ce vine într'ansa. Obiectele studiilor din școlile civile cer adeseori studii pregătitoare de mai mulți ani și de cele mai multe ori nu urmăresc un scop general; subiectele studiilor creștine sunt potrivite trebuințelor tuturor și ale fiecăruia, căci virtutea și mântuirea sufletului sunt pe înțelesul tuturor și pentru fiecare om. Școlile civile nu se găsesc în toate orașele; bisericile Domnului se găsesc în toate orașele și aproape în toate satele creștine. Elevii școlilor civile se recrutează mai ales dintre oamenii bogați, liberi de orice ocupație silită; câtă vreme bietul locuitor al statului n'ar auzi nici când nimica și n'ar avea nici o ocazie să învețe și el ceva, fie ce o fi, dacă n'ar avea biserica lui de sat, căreia îi poartă o dragoste și o alipire fiiască. Pentru a urma școlile civile, e neapărat de lipsă să faci cheltuieli, cari sunt uneori foarte mari; pentru a urma învățământul Bisericii lui Dumnezeu, nu trebuie altceva, decât să fi fața. «Vino și ascultă. — Iată tot ceea ce ne cere sfânta Biserică pentru învățământul ei, pentru osteneala ei cea de toate zilele în vederea lucrării celei mari a creșterii noastre». Ce lipsă aveți voi să cercetați școlile civile, ziceau adeseori sf. Părinți ai Bisericii ascultătorilor lor? Ce veți fi găsi voi în ele, afară doar de cheltuieli, pentru câștigarea de cărți, pentru a plăti pe învățatori? De vreți să vă luminați, cercetați bisericile creștine. Acolo veți afla cu adevărat știința cea adevărată, căci ele singure sunt școli religioase și gratuite de filosofie».

Și poporul asculta pe sf. Părinți: tribunele Vasiliilor, Grigoriilor, Chrisostomilor, erau dimineața și seara înconjurate de mulțimea setoasă de adevăr; bisericile erau pline de credincioși. Cei, cari nu putuseră intra în Biserică, puneau întrebări celor cari eșiau: «Repetează-ne cuvintele învățătorului, spune toate nu lăsa af ră nici un singur cuvânt». În felul acesta ascultătorii unui dascăl deveniau la rândul lor tot atâția dascăli; cei care se întorceau dela biserică prefăceau casele lor în tot atâtea școli publice. Ce ne împiedecă pe noi oare să

dăm bisericilor noastre pe numeroșii lor ascultători de altădată? Ce ne împiedecă pe ne noi să dăm bisericilor noastre prin zelul și credința noastră, caracterul de adevărate școli universale?

Dar, fraților, Biserica n'a pecetluit templelor sale numai caracterul de școli universale de evlavie, de religiositate. Școala ei este peste tot locul, unde ea îndeplinește taine sfinte, ea e acolo, unde o chemați voi ca să facă slujbe dumnezeiești. Nu i se întâmplă adeseori să întrunească pe bunii creștini în mijlocul câmpului și acolo să le dea învățătură prin rugăciunile și prin cântările sale religioase? Nu se întâmplă adeseori ca gârlele și izvoarele să devină totatătea altare în decursul ceremoniilor binecuvântării apelor? Nu se întâmplă adeseori, că mormintele sau casele cele nouă ale fraților noștri adormiți se prefac pe durata ceremoniilor Bisericii în niște școli de adânci și foarte serioase adevăruri? Pretutindeni, unde locuiește omul, peste tot locul, unde el află lucrurile necesare vieții, el întâlnește bune învățături universale religioase. În locul, unde cel mort își află odihna de veci, cel viu găsește învățătura cea mai mișcătoare. Se cade să spunem și aceea, că fiecare școală propriu zisă, este până la anumit punct o școală religioasă, când învățământul ei are caracterul religios. Toate școlile bisericesti aparțin de drept Bisericii; toate școlile civile sunt instituțiuni de educațiune publică, sfinte de Biserică; caracterul bisericesc se împreună în ele cu caracterul civil; știința vine în ele în atingere cu credința și lecțiile urmează rugăciunile, care pătrund împreună în inimile elevilor.

Înfățișările atât de variate ale vieții sociale; mulțimea științelor, care alcătuiesc în zilele noastre cercul cunoștințelor necesare instrucțiunii omenești; și alte împrejurări foarte serioase din viața civilă, au impus școlilor civile o organizațiune independentă și deosebită de Biserică; dar aceasta deosebire nu este nici decum o separare, e numai o ramură specială din învățământul cunoștințelor necesare omului ca și creștinului, fiului patriei, și fiului Bisericii. Cu toate acestea, vi se cade să știți, că toate școlile civile, dacă nu în ce privește dezvoltarea lor ulterioară, cel puțin după originea lor, s'au născut toate din sânul Bisericii, ce trebuință aveți deci să deschiliniți școlile civile de școlile Bisericii? Dacă aveți voie să vedeți până la ce punct sunt toate instituțiunile de educațiune inspirate de spiritul religios, aduceți pe un păgân sau pe un evreu într'una din școlile noastre; el va putea ori unde învăța a cunoaște legile și rânduelile Bisericii noastre; căci ocărnuirea noastră înțeleaptă și prea-evlavioasă a pus legea lui Dumnezeu ca temelie a tuturor școlilor noastre; și persoanele cari au darul observațiunii, constată zi de zi cu o bucurie întredăvăr creștinească, cucernica tendință a școlilor noastre de a împreuna civilizația cu ortodoxia.

Un rege nemuritor.

Petru Caragheorghievici, bătrânul rege sârbesc, tatăl Regelui Alexandru de azi, era în iarna anului 1914, cumplit an pentru Sârbi, când a vorbit către soldații săi așa:

«Eroilor, voi ați făcut două jurăminte: unul către mine, celalalt către țara voastră. Eu sunt un om bătrân și sfărâmat, pe marginea mormântului și vă desleg de jurământul vostru către mine. De celalalt jurământ nimeni pe lume nu vă poate deslega. Dacă simțiți că nu puteți merge înainte, duceți-vă acasă și mi dau cuvântul că după războiu, dacă ieșim dintr'ansul, nu vi se va întâmpla nimica. „Dar eu și fiii mei aici rămânem“.

Erau în tranșee, înaintea cutropitorilor țării.

O carte nouă.

Păr. Ilie Beleuță, profesor seminarial a publicat acum o carte: *Convorbiri asupra Legăturii Bisericii cu credincioșii*, din care dăm capitolul: *Biserica e școala cunoașterii lui Dumnezeu*, dela rubrica *Pentru suflet*. Cartea e scrisă cu înalt duh creștinesc. Vom mai da câte ceva din ea ca să ne încredințăm că e bine a fi creștin și a ținea la sfânta biserică.

Dar pentru altă pricină ne bucurăm de publicarea acestei cărți. Sunt o samă de năimiți cari cred că Biserica e învechită și trebuie înnoită. Biserica în slujba lui Hristos e aceeaș, cum acelaș e soarele și iarna și vara și la tinerețe și la bătrânețe. Ce face Biserica pentru noi ne învață aceasta carte.

Un izvor de câștig pentru popor.

— Plantele de leac. —

11.

Jenupărul (lat. *Juniperus comunis*) numit și cetină, archiși, ia'ovăt, jireapăn, jneapăn, juniper. (Nemț.: Gemeine Wacholder. — Ung.: Fenyőbors, gyalogfenő boroka).

Jenupărul este un brad pitic de munte, crește în formă de tufe pe munți și prin pășunile pietroase de munte.

Se întrebuințează fructul-boaba coaptă (*baccae juniperi*), care e neagră-vineție de mărimea afinelor și conține 3 sâmburi tari. Boabele au un gust aromatic și se coc numai în anul al 2-lea, de aceea trebuie să culegem numai boabele de culoare neagră-vineție și nu și cele verzi sau roșietice, căci aceste nu sunt bune și amestecate scad din prețul mărfii.

Se culeg toamna ori primăvara, eventual și iarna. E articol foarte căutat în comerț sub numele de fructus juniperi. 1 Kg. 2—4 Lei.

Se transportă cu grije ca să nu se strivească și să peardă uleiul ce l conține.

12.

Lemnul dulce (lat. *Glycyrrhiza glabra*) numit și iarbă dulce, rădăcină dulce. (Nemț.: Süßholz, Lakritzenholz. — Ung.: Edesgyökér).

Crește pe dealuri, prin păduri și uneori și la șes. E plantă lemnoasă-tufoasă perenală.

Din trupină cresc în sus cam 6—7 cotoare rotunde, netede, drepte și fără ramificație până la 150 cm. înălțime, iară în jos rădăcina dreaptă, care pătrunde adânc în pământ. Rădăcinile laterale se întind orizontal uneori până la câțiva metri lungime. Rădăcina are gust dulce, puțin sgârietor.

Frunzele stau resfirate dealungul cotorului, sunt mărunte și cu coadă scurtă. La baza frunzelor stau florile roșietice-violete în formă de spice mici, având tot cotorul asemănarea cu un spic mare de grâu.

Inflorește pe la mijlocul lui Iunie.

Se întrebuințează rădăcina, care o scoatem sau în April sau în Septemvrie și Octomvrie, însă numai cele mai groase, o curățim de pământ, o spălăm bine și după ce am sortat-o după grosime o uscăm sau întregă, sau curățită de coajă la loc umbros, sau la loc încălzit, separat rădăcina și separat cojile. După ce s'a uscat bine o pachetăm în saci. Mai de preț e rădăcina cojită. Coaja încă are preț bun.

În comerț se vinde sub numele de radix liquiritiae. 1 Kg. costă 5—7 Lei.

E foarte căutată.

Ce se cere Germaniei?

Aliații nu cer Germaniei despăgubiri de războiu căci prin despăgubiri se înțeleg cheltuelile făcute cu purtarea războiului de biruitori. În loc de acestea aliații cer Germaniei să repare ce au stricat și să întoarcă ce au jăfuit și au furat.

Toate acestea le-au pricinuit Franței iar nu Angliei care a pus mâna pe coloniile germane și n'are să se mai teamă de întrecerea Germaniei acum îngenunchiate.

Această țară lucrează pe capete să se întrămeze. Tot ce are statul mai de preț, trece în mâinile fabricanților și ale cetățenilor, iar la vederea vistieriei goale spun că sunt sugrumați de Francezi. S'a văzut și pe aici în timpul destrăbălării, cum unii și-au pus în gând să împartă averea Statului, să nu mai plătească dări, să nu mai facă slujbe.

De aceea toată lumea aruncă vina pe conducătorii Germaniei, cari nu se îngrijesc și de binele Statului.

Partidul național și încoronarea.

«Gazeta Transilvaniei» publică următoarele cu privire la încoronare:

Din București ne vine știrea că guvernul Brătianu vrea să prezideze serbările de încoronare, cari vor avea loc în curând.

Incoronarea Suveranilor României Mari nu se poate face sub presiunea guvernului celor mai strigătoare fărădelegi comise, în special împotriva Ardealului.

Nu putem crede că astfel se vor pălmuși sentimentele curat dinastice ale Ardealului printr'un nou act de violență al guvernului Brătianu.

Incoronarea Suveranilor României Mari trebuie să se facă sub presiunea altui guvern și sub scutul unei Constituții noi care să dea toate garanțiile de viitor dezvoltării neamului românesc sub sceptrul dinastiei românești de astăzi.

Guvernul Brătianu care nu este recunoscut și al cărui parlament este considerat ilegal, nu poate să dea actului încoronării aceste asigurări.

Calendarul săptămânii.

☼ Septembrie 30 zile. ☼

Dum. 14 d. Rusali: Evanghelia dela Matei C. 22, v. 1—15. Apostolul: Pavel a doua către Corinteni C. 1, v. 21, — Cr. 2 v. 4. La Tăierea cap. S. Ioan: Evanghelia dela Marcu C. 6, v. 14—31. Apostolul: Faptele Apost. C. 13, v. 25—33.

Zilele săpt.	Calendarul vechiu	Calend. nou
Dum.	28 Cuv. Moise Arapul	10 Nicol. Tol
Luni	29 (†) Tăer. cap. S. Ioan	11 Protus
Marți	30 PP. Al. Ioan și Pavel	12 Macedoniu
Merc.	31 Brăul Preac. Mariei	13 Matern
Joi	1 † Cuv. Sim. stâlp.	14 Inalț. S. †
Vineri	2 Muc. Mamant	15 Nicodem
Sâmb.	3 Muc. Antim	16 Ludmila

Târguri. In 10 Septembrie: Șimand, Spermezău, Vorumloc, în 11: Buteni (jud. Arad), Criștur, Drașov, Zam, în 14: Căcova (jud. Caraș-Severin), Cehul-Silvaniei, Haidacut (jud. Timiș), Pecica-ung. (jud. Arad), Sibiu, în 16: Cața, Gurghiu și Ogra.

Știrile săptămânii.

Știri personale. Pentru a participa la ședințele Consistorului mitropolitan, carl s'au început în 4 Septembrie n. sub prezidiul I. P. S. nostru mitropolit Nicolae, au sosit în Sibiu PP. SS. LL. episcopii Ioan al Aradului, Iosif al Caransebeșului, Roman al Orăzii-mari și P. S. Sa arhiepiscopul Filaret dela Caransebeș.

Predică în catedrală. Duminică trecută la finea finte liturghii P. S. Sa Parintele episcop dela Oradea mare Roman Ciorogariu a rostit în catedrală o frumoasă predică despre rolul și importanța bisericii în zilele de astăzi.

Regele și Regina Serbiei vor sosi în țară în Octombrie. Prințul grecesc își lungeste rămânerea în țară până va sosi și neamurile din Serbia.

Prima împroprietărire în Bihor se face în 25 Septembrie 1922 în Căbești. Vor fi de față la solemnitate dnii: prim-ministru Brătianu, ministrul A. Constantinescu, P. S. Sa episcopul Roman dela Oradea Mare, parlamentarii Al. Lăpădat și G. Cosma, precum și reprezentanții autorităților.

Di Brătianu la Atena. Ziarul grecesc «Tahidromos» publică următoarele:

În cercurile politice din București se crede că prezidentul consiliului român va vizita în curând Atena.

Se dă o mare importanță acestei călătorii, căci înțelegerea încheiată la Belgrad între Grecia, Serbia și România vor lua o formă definitivă.

Guvern de încoronare. Ministrul Brătianu se muncеște să alcătuească un guvern din toate partidele de seamă. Partidul național și țărăniștii nu vreau să știe de împăcare. Dacă nu intră în guvern se va face încoronarea și fără de ei. Iar dacă intră, liberalii se vor întări.

Și asta e politică!

Prețul făinei. S'au fixat pentru Transilvania următoarele prețuri ale făinei: Făina albă Lei: 550 kgr. Făina de pâine lei 330 kgr. Cu acest preț se cumpără la moară. La desfacere în mic prețul îl stabilește primăria. Unde sunt mori mari, pentru vânzarea în mic se pot socoti 10%, și 15% unde nu sunt mori. Aceste procente sunt câștigul negustorului.

Vama e slobodă pentru export de vite. Ministrul industriei și al comerțului a desființat rânduiala (mai bine zis ne-rânduiala) *permiselor*, și slobode vama. Negustorii au să plătească o taxă anumită pe capul de vită ce ese din țară.

Luptele greco-turce. Grupul de sud și-a continuat retragerea. Al treilea corp de armată se retrage de asemenea. Evacuarea orașului Eski-Sehir, ordonată de mai multe zile, s'a terminat.

Infrângerea armatei grece devine din zi în zi mai grea. Pe de altă parte telegrame din Atena arată că Grecii rezistă cu tărie în unele sectoare, și în altele se retrag în perfectă ordine pentru motive strategice.

Tâlhari unguri. S'a descoperit complot în contra familiei regale. În 29 Iulie c. pe la Oradea-mare au intrat în țară din Ungaria o căruță și 3 persoane.

În căruță au fost 15 kg. ecrasită, capse și fitiluri. Au fost prinși. Ofițeri din Ungaria, s'au înțeles cu contele Belmont din București să pue dinamită sub pavilionul unde va sta familia regală la serbările încoronării din București. Au mărturisit că voiau să omoare pe Rege și pe ginerii săi, familia regală. Aveau la ei otrăvuri să se omoare când ar fi prinși.

Stau la răcoare împreună cu prietini din București.

Germanii fabrică otrăvi în aier. Cumpărând felurite materiale din Polonia pentru fabricarea de filme cinematografice, — Germania se trezește fabricând gaze pentru otrăvirea aierului. Oblicind de asta Polonii, au făcut arătare la Comitetul neamurilor.

Bolșevicii ruși nu mai pot. Răsculații dela Voiga au prins curaj și strămtorează tot mai mult pe bolșevici. Aceștia nu mai pot pune pieptul să se mai măsure la luptă. Cunoscătorii lucrurilor din Rusia prorocesc destrămarea bolșevicilor într'un timp apropiat.

Ex-Kaizerul se însoară. «Times» anunță că fostul împărat al Germaniei și-a arătat dorința să se însoare cu o văduvă germană. Văduva are trei copii.

Wilhelm II a declarat că el are neapărată nevoie de o tovarășe spre a gusta farmecul vieții.

De vânzare, un dormitor

aproape nou și diferite alte lucruri de bucătărie, cu preț convenabil Sibiu, strada Rușciori 2 (Reisbach). (14) 1—1

Oare de muzică pentru pian,

se dă str. Honterus Nr. 5. (16) 1—1

Doi băieți

trecuți de 14 ani se primesc ca ucenici la maestrul rotar Vasile Fleschin, Rășinari. (12) 2—2

Un taur Simentaler.

etatea 19 luni cal. I. de vânzare, posedând și certificat medical a se adresa: Stefan Moldovan, Sighișoara, str. Rohrau lângă Daneș în hotar. (11) 3—3

Nr. 1448/1922.

(10) 3—3

Concurs.

În comuna Glâmbocă, (afiliată la comuna Săcădate) plasa Nocrich, jud. Sibiu, în urma morții a fostului subsecretar comunal a devenit vacant acest post, pentru a cărui ocupare se publică concurs.

Retribuțiunile sunt cele provăzute în legile și regulamentele în vigoare.

Petiționarii, cari doresc a ocupa acest post, trebuie să înainteze acestui oficiu primpretorial cereri în scris, la cari se vor anexa celele prevăzute de legea XX. din 1900 cel mai târziu până la 10 Sept. a. c.

Nocrich, la 15 August 1922.

Andrae,
primpretor.

Concurs.

Școala normală «Andrieu Șaguna», Seminarul teologic «Andrieu» și cele două orfelinate gr.-ort. rom. din Sibiu publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare pentru liferarea următoarelor alimente:

I. Carne de vită, vițel, osie, porc și unsoare de porc, toate de prima calitate.

II. Coptul celor 250—300 kg. de pâine pe zi din făina proprie, sau liferarea aceleiași pâini din făina liferantului.

Informații mai detaliate asupra condițiilor de concurs dau Economatele institutelor de mai sus.

Ofertele timbrate, închise și sigilate să se trimită în termenul deschis pe adresa: Economatul școlii normale «Andrieu Șaguna» Sibiu.

Sibiu, în 31 August 1922.

(15) 1—1

Aurel Popoviciu,
prof.-econom.

Judecătoria de ocol Agnita.

Nr. G. 871/3—1922.

(13) 1—1

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul esmis al Judecătoriei de ocol din Agnita în sensul § lui 102 al legii LX din anul 1881 prin aceasta publică, că în urma decisului de sub Nr. 871/1922 a Judecătoriei de ocol Agnita efectuându-se la 4 Maiu 1922 pentru suma de 650 lei capital și acc. execuția de escontentare în favorul lui Mathias Friedrich prin avocatul Dr. Romul Curta domiciliat în Agnita, mișcătoarele cuprinse cu această ocaziune și prețute în 3500 lei și anume iarba de pe fânatul de 4 jugăre cam 70 m. m. în hotarul «Grund» din Răvășel se vor vinde prin licitație publică.

Termenul de licitație se defige în hotarul «Grund» în comuna Răvășel pe ziua de 16 Septembrie 1922 la orele 10 a. m.

La aceasta licitație cumpărătorii se invită cu acea observare, că mișcătoarele de sus, din partea celui mai mult promițator au să fie plătite momentan în bani gata, iar în caz de lipsă mișcătoarele acestea se vor vinde și sub prețul estimator.

Încât mișcătoarele licitante sunt cuprinse și supracuprinse și de alții și aceștia și-au câștigat dreptul de escontentare asupra acestora, această licitație se va efeptul în favorul lor.

Agnita, la 26 August 1922.

Francisc Tóth,
manipulant, esmis judecătoresc.